

Uchwała Nr 169/2024
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 20 czerwca 2024 r.

w sprawie wydania opinii dotyczącej możliwości finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czerwonak na lata 2022-2029 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 oraz wpisu wskazanego Programu na Wykaz Gminnych Programów Rewitalizacji Województwa Wielkopolskiego.

Na podstawie art. 41 pkt 2 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2024 r., poz. 566), art. 36 ust. 1. ust 2 i ust 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (tj. Dz. U. 2022 r. poz. 1079), Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego wydaje negatywną opinię dla Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czerwonak na lata 2022-2029, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. Marszałka Województwa
Wojciech Jankowiak
Wicemarszałek

**Uzasadnienie do Uchwały Nr 169/2024
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 20 czerwca 2024 r.**

w sprawie wydania opinii dotyczącej możliwości finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czerwonak na lata 2022-2029 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 oraz wpisu wskazanego Programu na Wykaz Gminnych Programów Rewitalizacji Województwa Wielkopolskiego.

Zgodnie z treścią art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, Zarząd Województwa pełni funkcję Instytucji Zarządzającej (IZ) właściwym programem regionalnym. IZ opiniuje Gminny Program Rewitalizacji w zakresie możliwości finansowania w ramach programu regionalnego, zgodnie z treścią art. 36 ust. 4 powyższej ustawy.

Na podstawie treści dokumentu pn. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” rozdziału 4.1.1 GPR Wykaz gminnych programów rewitalizacji i opiniowanie: *IZ programem regionalnym prowadzi i na bieżąco aktualizuje wykaz GPR, który jest prowadzony dla wszystkich pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z danego programu regionalnego.*

Zgodnie z postanowieniami dokumentu pn. „Wymiar terytorialny Zasady opiniowania strategii terytorialnych w ramach programu FEW 2021-2027” - przyjętego przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego Uchwałą nr 7810/2024 z dnia 25 stycznia 2024 r., dokonano oceny Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czerwonak na lata 2022-2029 zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny, który to uzyskał ocenę negatywną.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego zwraca uwagę, że wydana opinia nie jest równoznaczna z oceną kwalifikowalności i decyzją dofinansowania projektów, przedsięwzięć lub inwestycji wskazanych w przekazanym Gminnym Programie Rewitalizacji.

*Marszałek Województwa
Marek Woźniak*

**Opinia Zarządu Województwa Wielkopolskiego
w zakresie możliwości finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy
Czerwonak na lata 2022-2029 w ramach programu Fundusze Europejskie dla
Wielkopolski 2021-2027 oraz wpisu wskazanego Programu na Wykaz Gminnych
Programów Rewitalizacji Województwa Wielkopolskiego**

Po zapoznaniu się z treścią Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czerwonak na lata 2022-2029, Zarząd Województwa Wielkopolskiego **opiniuje przedmiotowy projekt negatywnie**, biorąc pod uwagę poniższe kwestie.

Wymagane jest obligatoryjne uzupełnienie treści Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czerwonak na lata 2022-2029 w zakresie:

1. Partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji, ponieważ:
 - a) *w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji* – w GPR nie przedstawiono udziału wszystkich interesariuszy rewitalizacji w przygotowaniu i realizacji strategii, o którym mowa w rozdziale 2 (partycypacja społeczna) ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U.2024.278).
 - b) *w zakresie wymogów Rozporządzenia ogólnego dotyczących elementów strategii terytorialnych określonych w art. 29 ust. 1 Rozporządzenia PE (UE) 2021/1060 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS+, FS [...] w GPR nie przedstawiono udziału wszystkich interesariuszy rewitalizacji w przygotowaniu i realizacji strategii, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia ogólnego, co nie spełnia funkcji IIT;*
 - c) *w zakresie wymogów ustawy wdrożeniowej* - w celu spełnienia art. 36 ustawy wdrożeniowej i uznania GPR za instrument terytorialny, należy uzupełnić treść dokumentu co najmniej o określone w przedmiotowej Ustawie informacje dotyczące udziału katalogu partnerów na każdym etapie prac i wdrażania dokumentu. Z przyjętego GPR nie wynika, że wszystkie podmioty określone w Ustawie były zaangażowane w prace na każdym etapie prac nad dokumentem;
 - d) należy przedstawić szersze informacje w zakresie konsultacji społecznych projektu GPR (to jeden z ważniejszych przejawów partycypacji na etapie procedowania dokumentu);

Biorąc pod uwagę powyższe należy uzupełnić GPR o wskazane braki w odniesieniu do partycypacji społecznej lub co najmniej opisać próby włączenia wszystkich interesariuszy w proces rewitalizacji mając na uwadze obowiązujące akty prawne (tj. partnerów społeczno-

gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji). Istotne są także mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji oraz poszczególne formy partycypacji społecznej oraz procesy upowszechniania rewitalizacji w podziale na etapy procesów rewitalizacji.

2. Analizy sfery technicznej, ponieważ w dokumencie nie przedstawiono analizy w zakresie sfery technicznej która jest obowiązkowa dla całego obszaru gminy (w tym obszarów niezamieszkałych i przemysłowych).
Należy dokonać szczegółowego uzupełnienia GPR w tym zakresie wraz z weryfikacją poprawności przyjętych założeń.
3. W podsumowaniu analizy wskaźnikowej (tabela 13) nie ujęto sfery technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej – należy uzupełnić w tym zakresie wraz z weryfikacją poprawności przyjętych założeń.
4. Gmina zobowiązana jest dostarczyć formę cyfrową mapy obszarów: zdegradowanego i rewitalizacji stanowiącą załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszarów: zdegradowanego i rewitalizacji. Przez formę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL-1992 lub PL-2000) – należy uzupełnić.
5. W części dotyczącej celów rewitalizacji oraz zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych nie przedstawiono wymiaru środowiskowego (w diagnozie wskazano tylko problemy środowiskowe) – należy dokonać uzupełnienia mając na uwadze konieczność spełniania wymiaru środowiskowego przez planowane do realizacji projekty.
6. W części dotyczącej mechanizmów integrowania działań rewitalizacyjnych, należy uzupełnić opis GPR w poszczególnych podrozdziałach, biorąc pod uwagę:
 - a) *komplementarność przestrzenną* – wskazanie projektów, które będą realizowane w tym samym miejscu lub w swoim bezpośrednim sąsiedztwie;
 - b) *komplementarność problemową* – wskazanie projektów, które są tematycznie ze sobą powiązane. Można w tym miejscu opisać wpływ, jaki to powiązanie może mieć na ostateczny rezultat projektu (efekt synergii). W uproszczonej wersji można

ograniczyć się do pokazania powiązania poprzez wymienienie projektów przeciwdziałających określonym problemom z każdej ze sfer problemowych;

- c) *komplementarność międzyokresową* – wskazanie powiązania z projektami, które zostały wcześniej (w poprzedniej perspektywie finansowej) zrealizowane w obszarze rewitalizacji. Zalecane jest wskazanie, jaki wpływ zrealizowane uprzednio projekty mają na stan obecny (opis sytuacji wyjściowej) oraz w jaki sposób nowy projekt ma uzupełnić lub rozwinąć wcześniejsze działania. Dodatkowo proponuje się, by wykazać zrealizowane projekty w ramach LPR.
 - d) *komplementarność źródeł finansowania* – wskazanie źródeł finansowania projektów komplementarnych (pod względem przestrzennym oraz problemowym). Zaleca się opisanie w jaki sposób te źródła się uzupełniają, jak i rekomendacje dotyczące włączania dodatkowych źródeł finansowania. Dodatkowo zwraca się uwagę, że w perspektywie 2021-2027 wdrażany jest fundusz EFS plus (w treści wskazano fundusz EFS, z perspektywy 2014-2020).
 - e) *komplementarność proceduralno-instytucjonalna* - konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.
7. W części dotyczącej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – należy uzupełnić treść GPR o informację związaną z procedurą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym opinii Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu (z odwołaniem się do konkretnych dokumentów z numerem/datą).
8. W części dotyczącej struktury zarządzania realizacją programu rewitalizacji – należy uzupełnić GPR co najmniej o ramowy harmonogram realizacji programu.
9. W zakresie Komitetu Rewitalizacji w GPR należy sprostać wymogom stawianym przez ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U.2024.278) uzupełniając treść GPR co najmniej o:
- a) numer i datę Uchwały Rady Gminy dotyczącej zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji (art.7 ust.3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Dz.U.2024.278);
 - b) w przypadku gdyby Komitet Rewitalizacji został powołany przed uchwaleniem GPR należy określić niezbędne zmiany w uchwale w sprawie zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji – jeżeli dotyczy;

Równocześnie, mając na uwadze stwierdzone nieścisłości w treści dokumentu, rekomenduje się wprowadzenie poniższych uzupełnień/korekt w zakresie:

1. W treści GPR istnieje niespójność metodologiczna w analizach, polegająca m.in. na wskazaniu do analiz roku 2021 i 2022 przy jednoczesnym porównywaniu obszaru na bazie danych z lat 2019 – 2022. W prezentowanych danych brakuje odwołań do danych źródłowych, co uniemożliwia weryfikację ich poprawności (w treści dokumentu wskazano, że dane GUS różnią się od danych Gminy przy jednoczesnym stwierdzeniu, że dane są rzetelne i porównywalne). Zaleca się wybranie jednego reprezentatywnego roku/przedziału lat dla prezentowanych danych, by zachować spójność i jakość analizy.
2. W GPR przedstawiono główne projekty rewitalizacyjne wraz z ich opisami, jednakże projekty oznaczone numerami 2, 3, 7, 8, 10, 11 nie zawierają opisu powiązań – jeśli to możliwe, zaleca się uzupełnienie opisu w tym zakresie.
3. W zakresie części dotyczącej opisu powiązań z dokumentami strategicznymi i planistycznymi, oprócz wykazania powiązania przedmiotowego projektu GPR z celem operacyjnym 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju SRWW 2030 należy także powiązać konkretne kierunki interwencji GPR dla Gminy Czerwonak na lata 2022-2029 z pozostałymi celami operacyjnymi SRWW 2030 – kwestia ta była już poddana pod rozagę w opinii Zarządu Województwa Wielkopolskiego w zakresie zgodności projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czerwonak na lata 2022-2029 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego Wielkopolska 2020+, stanowiącej załącznik do Uchwały Nr 7119/2023 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 sierpnia 2023 r.
4. Zaleca się dodanie w treści dokumentu informacji, że GPR uzyskał pozytywną opinię ZWW w zakresie zgodności z SRWW i PZPWW (Uchwała 7119/2023 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 sierpnia 2023 r.) Dodatkowo zgodnie z warunkową opinią ZWW - zaleca się modyfikację zapisu dodanego w GPR i rozwinięcie skrótu MOF POM w brzmieniu zgodnym z warunkową opinią ZWW tj. *Gmina Czerwonak znajduje się w obrębie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego (MOF POM).*

5. Zwraca się uwagę na formę w jakiej została określona w treści GPR dostępność projektu/universalne projektowanie – zaleca się korektę zapisów w brzmieniu „osoby o ograniczonej mobilności” na np. „osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby o ograniczonej mobilności”.
6. Zaleca się zweryfikowanie w treści GPR (partycypacja społeczna) poprawności danych dotyczących liczby działających stowarzyszeń (niespójność w treści).
7. Zaleca się zweryfikowanie w treści GPR aktualności powołanych podstaw prawnych (w szczególności na str. 5 i 6 GPR), bowiem w dniu 24 sierpnia 2023 r. Minister Funduszy i Polityki Regionalnej zatwierdził aktualizację dokumentu pn. Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027. Zwraca się również uwagę na zmiany w ustawie o rewitalizacji (Dz.U.2024.278), które weszły w życie we wrześniu 2023 r. wraz z wprowadzeniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

Mając na uwadze powyższe, podkreślenia wymaga, że opinia nie jest równoznaczna z oceną kwalifikowalności i decyzją dofinansowania projektów, przedsięwzięć lub inwestycji wskazanych w przekazanym Gminnym Programie Rewitalizacji.